

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 494 din 13.09.2023

Dosar nr.: 246/2021

Petiția nr.: 2540/01.04.2021

Petent:

Reclamat:

Obiect: lezarea demnității petentului ca persoană vaccinată, precum și a persoanelor vaccinate în general, prin postări pe rețeaua de socializare Facebook conținând afirmații jignitoare la adresa persoanelor vaccinate

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

....., cu domiciliul în

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

....., cu adresa de domiciliu în

II. Procedura de citare a părților

3. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 2540/22.06.2021 a fost citat petentul, iar prin adresa înregistrată sub nr. 4749/22.06.2021 a fost citată partea reclamată, pentru termenul de audiere stabilit de către Consiliu la data de 29.06.2021, ora 13.30, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea virusului SARS-CoV-2 audierile desfășurându-se prin intermediul aplicației Zoom. Citația adresată petentului a fost transmisă cu poșta română, cu formular de confirmare de primire, la dosar existând dovada primirii corespondenței. Citația adresată părții reclamate a fost transmisă cu poșta militară, la locul de muncă (Unitatea Administrativ Teritorială comuna Săcălaz). Citațiile au fost de asemenea transmise părților prin e-mail, existând la dosar dovada transmiterii.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 4880/29.06.2021 UAT comuna Săcălaz a susținut că nu are atribuții de agent procedural în sensul comunicării actelor de procedură care să asigure confirmarea primirii citației de către partea reclamată și că, având în vedere ca actele comunicate conțin date cu caracter personal, neputând încălca prevederile legale privind protecția datelor cu caracter personal, nu a comunicat documentația transmisă de către CNCD. De asemenea, UAT comuna Săcălaz a susținut că partea reclamată nu are calitatea de funcționar public și nici nu face parte din aparatul de specialitate al primarului, conform prevederilor Codului Administrativ; în plus, petentul nu are calitatea de

reprezentant al publicației "Foaia Sacalazului", din contractele încheiate la nivel de primărie cu aceasta publicație reieșind că este reprezentant legal al acesteia.

6. Procedură neîndeplinită.

7. La termenul de audieri petentul a fost prezent

8. Prin adresa înregistrată sub nr. 4879/28.06.2021 petentul a depus o completare și probe.

9. Ca urmare a necomunicării citației către partea reclamată de către UAT comuna Săcălaz, CNCD a reluat procedura de citare.

10. Prin adresa înregistrată sub nr. 6927/16.09.2023 au fost citate părțile, pentru termenul de audiere stabilit de către Consiliu la data de 05.10.2023, ora 10.30, ședința de audiere desfășurându-se prin intermediul aplicației Zoom. Citațiile adresate părților au fost comunicate prin intermediul reprezentanților CNCD, care s-au deplasat în teren în data de 22.09.2021; citația adresată petentului a fost înmănată acestuia la domiciliul său, iar citația adresată părții reclamate a fost afișată la adresa de domiciliu a acestuia.

11. Procedură legal îndeplinită.

12. La termenul de audieri petentul a fost prezent, iar partea reclamată a fost absentă.

13. Prin Rezoluția nr. 23 din 11.08.2021, titularul dosarului nr. 246/2021 a dispus o investigație la sediul Primăriei Săcălaz în vederea identificării domiciliului părții reclamate, precum și în vederea înmânării citației părților și purtarea de discuții cu partea reclamată pe marginea obiectului petiției.

14. Prin Raportul nr. 27/2021 echipa de investigație a susținut următoarele:

- în vederea stabilirii calității procesuale active a petentului, s-a solicitat petentului o dovadă a faptului că este vaccinat, acesta comunicând o copie a certificatului său digital; de asemenea, s-a solicitat o dovadă a reprezentării instituției mass-media „Foaia Săcălazului”, petentul comunicând în acest sens copie după documentul denumit „Adeverință”;

- echipa de investigație s-a deplasat la sediul Primăriei Săcălaz, în vederea purtării de discuții cu partea reclamată; deși deplasarea la sediul instituției a fost anunțată prin Adresa nr. 28678/10.09.2021, atât primarul localității, cât și nu se aflau la serviciu; prin intermediul angajaților primăriei s-au purtat discuții telefonice cu, acesta susținând că partea reclamată răspunde personal pentru ce postează pe rețeaua de socializare „Facebook” fără să angajeze în vreun fel răspunderea instituției pe care o conduce;

- reprezentanții Primăriei Săcălaz au înmănat reprezentanților CNCD o copie după cartea de identitate a părții reclamate;

- reprezentanții CNCD s-au deplasat la domiciliul părții reclamate din str. Stelelor nr. 14, bl. 16, sc. C, ap. 14, Timișoara; în această locație a răspuns mama părții reclamate, care a refuzat să preia documentele destinate acestuia, spunând că fiul său nu mai locuiește la acea adresă, în același timp refuzând să comunice numărul de telefon sau adresa unde poate fi găsit fiul său;

- echipa de investigații a procedat la afișarea Citației nr. 6927/16.09.2021 pe ușa domiciliului părții reclamate, astfel cum apare în cartea sa de identitate.

15. Prin adresa înregistrată sub nr. 7487/05.10.2021 petentul a depus o completare a petiției sale, arătând că partea reclamată a postat la profilul său un simbol fascist (o svastică formată din seringi).

16. Prin intermediul corespondenței electronice (e-mail înregistrat sub nr. 7487/21.10.2021), i s-a pus în vedere petentului să specifice dacă dorește ca respectivul înscris să fie considerat o nouă sesizare, având în vedere că petiția sa (privind postări de pe rețeaua de socializare Facebook cu privire la persoanele vaccinate) are un obiect diferit față de utilizarea simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob sau dacă optează să renunțe la respectiva completare, având în vedere că utilizarea unui simbol fascist în public este sancționată de *O.U.G. nr. 31 din 13.03.2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război*.

17. Prin adresa înregistrată sub nr. 7983/22.10.2021 petentul a renunțat la completarea înregistrată sub nr. 7487/05.10.2021, susținând că urmează să revină ulterior cu altă petiție.

18. Prin adresa înregistrată sub nr. 7931/21.10.2021 s-a comunicat părților posibilitatea de a formula concluzii scrise raportat la aspectele invocate pe parcursul soluționării petiției.

19. Părțile nu au depus concluzii scrise.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

20. Prin petiția înregistrată sub nr. 2540/01.04.2021 petentul, în calitate de reprezentant al publicației Foaia Săcălazului cât și de locuitor al comunei Săcălaz, sesizează asupra faptului că **partea reclamată**, care în prezent ocupă funcția de consilier personal al primarului în funcție al Săcălazului, **afirmă pe contul său personal creat pe rețeaua de socializare Facebook că vaccinații ar trebui închiși în lagăr și că fraierii s-au vaccinat**.

21. Petentul susține că, în calitate de reprezentant al publicației Foaia Săcălazului cât și de locuitor al comunei Săcălaz, se simte jignit de remarcile făcute de către partea reclamată, afirmațiile acestuia incitând la ură și discriminare.

22. Petentul susține că partea reclamată nu respectă principiul egalității menționat la art. 7 din Codul Administrativ, potrivit căruia *"Beneficiarii activității autorităților și instituțiilor administrației publice au dreptul de a fi tratați în mod egal, într-o manieră nediscriminatorie, corelativ cu obligația autorităților și instituțiilor administrației publice de a trata în mod egal pe toți beneficiarii, fără discriminare pe criteriile prevăzute de lege."* și nici art. 447 Cod Administrativ (Conduita în relațiile cu cetățenii), potrivit căruia *"(6) Funcționarii publici au obligația de a asigura egalitatea de tratament a cetățenilor în fața autorităților și instituțiilor publice, principiu conform căruia funcționarii publici au îndatorirea de a preveni și combate orice formă de discriminare în îndeplinirea atribuțiilor profesionale."*

23. De asemenea petentul consideră că sunt incidente în speța de față și art. 369 Cod Penal („*Incitarea publicului, prin orice mijloace, la ură sau discriminare împotriva unei categorii de persoane se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.*”)

24. În dovedirea afirmațiilor sale, petentul a depus trei capturi de ecran al afirmațiilor făcute de partea reclamată pe contul său creat pe rețeaua de socializare Facebook.

25. Prin adresa înregistrată sub nr. 7487/05.10.2021 petentul a depus noi probe în susținerea afirmațiilor sale (postări ale părții reclamate pe Facebook și adresa înregistrată la UAT comuna Săcălaz cu nr. 8289/23.03.2021, adresă privind solicitarea de demitere a consilierului personal Sorin Simion Meici ca urmare a postărilor cu caracter jignitor aduse în spațiul public la adresa cetățenilor comunei Săcălaz, a consilierilor comunei Săcălaz, cât și a tuturor cetățenilor din județul Timiș și din România, care au respectat și respectă măsurile de siguranță împotriva Covid-19, dar și tuturor celor care au încredere în sistemul medical național și care s-au vaccinat sau urmează să se vaccineze împotriva acestui virus, semnată de către 8 consilieri locali).

26. Petentul depune capturi după următoarele postări ale părții reclamate:

- “Fraierii s-au vaccinat. Cu AstraZeneca. Acum au aflat că în loc de Pașaport de libertate și-au luat Pașaport spre moarte” – 11.03.2021
- „Vaccinații ar trebui internați în lagăr. Să nu ne infecteze pe noi, cei nevaccinați.” – 15.03.2021
- “De paște nu cobor, Continuați să vă vaccinați și urcați voi.” (image - Isus) – 04.04.2021
- “Când aud că un prieten ajunge în spital mi se strânge inima. Mă rog ca criminalii din linia întâi să nu-l facă felul. Degeaba.” – 11.04.2021
- “Se supără vaccinoșii pe noi că nu ne vaccinăm. Păi băi vaccinoșilor, nu trebuie să rămână și unii ca “- 05.05.2021
- “Vaccinarea eliberează” (image - Arbeit macht frei) – 09.05.2021
- “Aștept și magazine, birturi plus alte locații care să ne protejeze de vaccinați.” – 01.06.2021
- “Geaba se vaccinează sclaveții. În noiembrie Europa intră în carantină. Din nou.” – 12.06.2021
- “Toată lumea a înțeles greșit prescripțiile. Nu vaccinul, ci vaccinații trebuie păstrați la -80 gradeC” - 2021
- “Veste bună pentru mocangii. Vaccinările vor continua. Pentru că apar noi și noi tulpini. Așa că și micii cu muștar pe mocangeală vor fi dați în continuare.” – 13.06.2021
- “Ce face sclaveții? Au fost buni micii? Acum stați în foame, până la rapel” – 13.06.2021

Susținerile părții reclamate

-

IV. Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

➤ art. 2 alin. (1): „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

➤ art. 15: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ura rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

➤ art. 26 alin. (1): „Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (5) și (7), art. 5-8, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, art. 13 alin. (1), art. 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”

Constituția României, revizuită:

➤ art. 1 alin (3): “România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”

➤ art. 16: “(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. (2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)”

➤ art. 29 - Libertatea conștiinței: “(1) Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale. (2) Libertatea conștiinței este garantată; ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc”

➤ art. 30 - Libertatea de exprimare: (1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de (6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale:

➤ art.10 alin. (1): “Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu

împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare”.

➤ art. 10 alin. (2): *“Exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei, a reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informațiilor confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești”.*

➤ art. 14 - Interzicerea discriminării: *“Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasa, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice alta situație.”*

Protocolul nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului

➤ art. 1 - Interzicerea generală a discriminării: *“1. Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nicio discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.”*

Prin Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale, se statuează faptul că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal: „Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziariști etc. — faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art. 1 alin. (3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.”

V. Principiile de analiză

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (cunoscută în general sub denumirea de *Convenția europeană a drepturilor omului*, în continuare *Convenția*) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare. Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa, libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care Convenția subliniază: „comportă îndatoriri și responsabilități”.

Necesitatea restrângerii libertății de exprimare într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie:

- să fie prevăzută de lege (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- să urmărească un scop legitim,
- să fie necesară într-o societate democratică
- să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, Convenția europeană a drepturilor omului, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

Ingerința să fie prevăzută de lege

Prima cerință, cea a existenței unei prevederi legale, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborat cu art. 2. alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciam că ambele texte normative sunt previzibile și accesibile, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

Raportat la scopul legitim urmărit, prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România, în mod deosebit a protecției demnității persoanelor vulnerabile la discriminare. Protecția demnității unor grupuri constituie un scop legitim într-o societate democratică.

Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, postarea - obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească următoarele elemente:

- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură rasială sau națională,
- ori un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de orientarea sexuală a acestora - astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, republicată.

Distincția între cele două categorii de fapte este fundamentală, fiind de subliniat că: dacă propaganda naționalist-șovină ori instigarea la ură rasială sau națională presupune intenția, cea de a doua categorie de fapte prohibite de articolul sus citat nu presupune demonstrarea intenției autorului, concluzie ce rezultă explicit din formularea textului normativ „*comportamentul care are ca scop sau vizează(...)*” Astfel, proba săvârșirii faptei cu intenție nu are relevanță în calificarea și constatarea faptei de discriminare, potrivit art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000, art. 2 alin. (1) definind ca fiind discriminare orice faptă care are „ca scop sau efect” încălcarea unui drept prevăzut de lege și deci incluzând atât intenția, cât și culpa, ca forme ale vinovăției. Astfel nu se analizează intenția de a discrimina, acest aspect neavând relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

Necesitatea ingerinței

În acest demers, se analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („*pressing social need*”). Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei “nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere (*Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.*) În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „*margin de apreciere*” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „*nevoi sociale presante*”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO. (*vezi Handyside v. United Kingdom par. 48 și par. 49*). Ca urmare, constatăm că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare. În scopul de a determina dacă afirmațiile constituie un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de orientarea sexuală a acestora, se va examina: *obiectivul urmărit de către partea reclamată prin declarație, conținutul, contextul în care a avut loc declarația, rolul în societate al persoanei - autor al afirmației.*

VI. Motivele de fapt și de drept. Aplicarea principiilor la speță

În drept, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul sesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Astfel, Colegiul director analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, conform art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională.

În fapt, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării reține spre analiză caracterul potențial discriminatoriu al afirmațiilor părții reclamate la adresa petentului și a cetățenilor vaccinați.

Colegiul director reține spre analiză următoarele postări ale părții reclamate:

- “Fraierii s-au vaccinat. Cu AstraZeneca. Acum au aflat că în loc de Pașaport de libertate și-au luat Pașaport spre moarte” – 11.03.2021
- „Vaccinații ar trebui internați în lagăr. Să nu ne infecteze pe noi, cei nevaccinați.” – 15.03.2021
- “De paște nu cobor, Continuați să vă vaccinați și urcați voi.” (image - Isus) – 04.04.2021

- “Când aud că un prieten ajunge în spital mi se strânge inima. Mă rog ca criminalii din linia întâi să nu-l facă felul. Degeaba.” – 11.04.2021
- “Se supără vaccinoșii pe noi că nu ne vaccinăm. Păi băi vaccinoșilor, nu trebuie să rămână și unii ca “- 05.05.2021
- “Vaccinarea eliberează” (imagine - Abeit macht frei) – 09.05.2021
- “Aștept și magazine, birturi plus alte locații care să ne protejeze de vaccinați.” – 01.06.2021
- “Geaba se vaccinează sclaveții. În noiembrie Europa intră în carantină. Din nou.” – 12.06.2021
- “Toată lumea a înțeles greșit prescripțiile. Nu vaccinul, ci vaccinații trebuie păstrați la -80 gradeC” - 2021
- “Veste bună pentru mocangii. Vaccinările vor continua. Pentru că apar noi și noi tulpini. Așa că și micii cu muștar pe mocangeală vor fi dați în continuare.” – 13.06.2021
- “Ce face sclaveții? Au fost buni micii? Acum stați în foame, până la rapel” – 13.06.2021

Conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „*exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile*”).

Prin nediferențiere judecătoria Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „*art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară*” (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32) sau „*analoagă*” (**Van der Musselle împotriva Belgiei**, 23 noiembrie 1983, §46) ori „*relevant similară*” (**Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „*analoagă ori relevant similară*” (**Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit**, 30 iulie 1998, §75).

Din punctul de vedere al dreptului la demnitate persoanele vaccinate și cele nevaccinate se află în situație comparabilă.

Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „*sau oricare alt criteriu*”, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56). „*Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele*” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „*orice altă situație*” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil

(*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §62).

Afirmațiile se referă la persoanele vaccinate, care reprezintă un grup de persoane care pot fi deosebite de persoanele nevaccinate.

Privind dreptul, Colegiul director se poate raporta la orice drept prevăzut de **O.G. nr. 137/2000**, de legislația națională respectiv de tratatele internaționale ratificate de România. CEDO, în cauza **Sejdić și Finci împotriva Bosniei și Herțegovinei**, 22 decembrie 2009, §53, arată că **Protocolul adițional nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului** acoperă patru cazuri, în particular când o persoană este discriminată „i. în a se bucura de orice drept asigurat în mod specific unei persoane conform legislației naționale;

ii. în a se bucura de un drept care se poate deduce din obligația clară a unei autorități publice în temeiul legislației naționale;

iii. de către o autoritate publică în exercitarea puterii discreționare (spre exemplu acordarea unor subvenții);

iv. prin orice alt act sau omisiune de către o autoritate publică (spre exemplu comportamentul autorităților de impunere a respectării legii când controlează o rebeliune).”

Afirmațiile, făcute public, sunt de natură să limiteze dreptul la demnitate, cum este definit prin art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**.

În consecință faptele sesizate reprezintă discriminare și încalcă dreptul la demnitate conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**, întrucât crează o diferențiere pe baza unui criteriu (cel al vaccinării) care are ca scop și efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, dreptului la demnitate, existând un comportament manifestat în public care are ca scop și vizează atingerea demnității, crează o atmosferă de intimidare, ostilă, degradantă, umilitoare și ofensatoare, îndreptat împotriva unui grup de persoane.

Aceste afirmații nu sunt protejate de libertatea de exprimare. Cum a arătat CEDO prin jurisprudența sa, exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49).

Astfel, între altele, este legitimat să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, ofensează alții, sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane (ex. **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49). Afirmațiile analizate ofensează în mod gratuit, nu contribuie la o dezbatere civilizată pe tema vaccinării.

Îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței (ex. **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 63). Afirmațiile au fost făcute într-o perioadă de tensiune datorată pandemiei, societatea fiind extrem de divizată privind vaccinarea. „Propunerile” reclamatului privind persoanele vaccinate (inclusiv trimiterea lor în lagăre) reprezintă un limbaj al urii, promovează violența față de persoanele vaccinate.

Toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată (ex. **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 40). Afirmatiile analizate conțin expresii care diseminează, incită, promovează și justifică ura bazată pe intoleranță.

Colegiul director aplică o amendă contravențională în cuantum de 2000 lei, având în vedere următoarele;

- discriminarea a vizat un grup de persoane;
- limbajul utilizat, „propunerile” reclamatului privind persoanele vaccinate sunt deosebit de ofensatoare;
- afirmațiile promovează violența;
- reclamatul nu a mai fost sancționat anterior

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate constituie fapte de discriminare, potrivit art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;
2. Aplicarea amenzii contravenționale în cuantum de 2.000 lei pentru partea reclamată, cu adresa de domiciliu în mun....., potrivit art. 26 alin. (1) din O.G nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;
3. O copie a prezentei hotărâri se comunică părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se va achita la autoritatea fiscală a municipiului Timișoara, dovada plății se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VII. Călea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU-COSMIN

Data redactării: 28.05.2024

Redactată și motivată: C.O./S.M.D/H.I.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.